

Telítetlen szénhidrogének II.: Alkinok - középszint

Az alkinok olyan szénhidrogének, amelyek molekulájában van egy szén-szén hárm as kötés.	
Az etin köznap neve acetilén .	
Az etin téralkata lineáris .	
Az etinmolekulában a C-H kötés polaritása a szokásosnál erősebben poláris .	megjegyzés: Az etinmolekulában a π -kötések taszítják egymást, így a szénatomok környezetében kisebb az elektronsűrűség. A szénatomok ezt a hiányt a C-H kötések polarizálásával kompenzálják.
Az etinmolekula polaritás szempontjából apoláris .	
Az etin színe: színtelen szaga: szagtalan halmazállapota (standard nyomáson és 25 °C-on): gáz	
Az etin vízben nem oldódik.	
Az etin acetonban kitűnően oldódik.	megjegyzés: az aceton szerves, univerzális oldószer (apoláris és poláris anyagokat is képes oldani)
Az etin levegőn kormozó lánggal ég.	
Az etin a levegővel robbanó elegyet alkot.	
Az etin tökéletes égésének egyenlete (oxigénfeleslegben)	$2 \text{C}_2\text{H}_2 + 5 \text{O}_2 \rightarrow 4 \text{CO}_2 + 2 \text{H}_2\text{O}$
Az etin hidrogénnel történő teljes telítése (egyenlet)	$\text{HC}\equiv\text{CH} + 2 \text{H}_2 \xrightarrow{\text{Pd kat.}} \text{H}_3\text{C}-\text{CH}_3$
Az etin telítésének reakció típusa addíció .	
Az etin brómaddíciója feleslegben vett brómmal (egyenlet)	$\text{HC}\equiv\text{CH} + 2 \text{Br}_2 \longrightarrow \begin{array}{c} \text{Br} \quad \text{Br} \\ \quad \\ \text{HC}-\text{CH} \\ \quad \\ \text{Br} \quad \text{Br} \end{array}$
Az etin brómmal való reakciójának típusa addíció .	
Az etin szobahőmérsékleten a brómos vizet elszínteleníti .	
Az etin hidrogén-klorid-addíciója (egyenlet)	$\text{HC}\equiv\text{CH} + \text{HCl} \xrightarrow{\text{HgCl}_2 \text{ kat.}} \begin{array}{c} \text{H}_2\text{C}=\text{CH} \\ \\ \text{Cl} \end{array}$
Az etin hidrogén-klorid-addíciójához higany(II)-klorid katalizátort használnak.	

Az etin hidrogén-klorid-addíciójával nyert termék neve (1:1 anyagmennyiség-arányú reakció esetén)	vinil-klorid (klóretén)
Az etin fontos ipari alapanyag , például a PVC-gyártásnál használják fel vinil-klorid előállítására.	
Az etin a nagy nyomást (kompressziót) nem viseli el, robbanásveszélyes. Ezért acetonban átítatott kovaföldben oldva hozzák forgalomba.	
A disszugáz acetonnal átítatott kovaföldben elnyeletett etin.	
Az etint magas láng hőmérséklete miatt hegesztésre használják.	